

**Trăim "vremurile de pe urmă"?
Istoricul Peter Turchin** a prezis
turbulențele din 2020. El îmi spune
de ce, în 2024, America va ajunge la
un "punct de ruptură".**

De Bari Weiss*

Peter Turchin nu este ca majoritatea istoricilor. În primul rând, are un trecut neobișnuit ca biolog evoluționist care a studiat lemingii și șoarecii. El spune că analiza complexității lumii naturale i-a permis să înțeleagă cel mai complex sistem dintre toate: societatea umană. El a fost pionierul unui domeniu al istoriei pe care îl numește cliodinamică și care aplică sute de mii, poate milioane, de puncte de date istorice unui model matematic pentru a înțelege prezentul și a prezice tendințele viitoare.

Cu ajutorul acestor instrumente, Peter și echipa sa au publicat în 2010 un articol în revista Nature, în care au făcut o predicție îndrăznească. Ei au afirmat că instabilitatea economică, socială și politică din Statele Unite va atinge un "vârf" în jurul anului 2020. Mulți dintre criticii lui Turchin au spus că era nebun să faci o astfel de speculație, că este prea greu de prezis cum va progresa istoria, că studiul istoriei este mai mult artă decât știință.

Apoi a venit anul 2020.

S-a dovedit a fi un an masiv de turbulențe, care a adus izbucniri de violență politică pe care SUA nu le mai experimentase de zeci de ani. S-a simțit ca un haos total, între blocajele Covid, protestele cu măști și vaccinuri, revoltele BLM și apoi, la numai

șase zile după 2021, asaltul Capitoliului din Washington, D.C.

Ce a văzut Peter și au ratat toți ceilalți?

Peter este autorul a peste 200 de articole și opt cărți, iar noua sa carte fascinantă se numește End Times: Elitele, contra-elitele și calea dezintegrării politice. Aceasta susține că societățile funcționează ciclic, trecând prin epoci de aur și vremuri de sfârșit. Iar el spune că în prezent privim semnele revelatoare ale unei revoluții iminente.

Peter ne vorbește despre modul în care studiază istoria, ce ne poate spune istoria americană despre momentul nostru actual și de ce 2024 va fi un an de cotitură

De ce supraproducția elitelor este un predictor de criză:

BW: Scrieți în cartea dvs. că o mână de factori sunt prevestitori ai sfârșitului vremurilor sau ai unei crize societale, unul dintre aceștia fiind ceea ce numiți "supraproducția elitelor". Ce este aceasta?

PT: Supraproducția elitelor se dovedește a fi cel mai bun predictor al unei crize viitoare. Ea este, în esență, omniprezentă în perioadele de dinaintea crizei din toate societățile. Am folosit jocul scaunelor muzicale pentru a ilustra acest lucru, cu excepția faptului că, în jocul obișnuit, se începe cu 11 jucători și zece scaune, iar o persoană pierde. În acest caz, în loc de a elimina scaunele, se mențin scaunele constante și se adaugă mai mulți jucători. Vă puteți imagina cât de mult haos se va întâmpla. Acum, haideți să conectăm acest lucru la supraproducția de oameni bogați din Statele Unite. Pe măsură ce din ce în ce mai mulți dintre ei devin jucători în politică, ei cresc prețul de a ajunge în funcție. Și, mai important, cu cât sunt mai mulți oameni

care se luptă pentru aceste poziții, cu atât mai mulți oameni vor fi frustrați. Vor fi învinși. Dar oamenii nu trebuie să urmeze reguli. Aceasta este partea întunecată a competiției: dacă este prea extremă, creează condiții pentru ca oamenii să înceapă să încalce regulile. Acesta este motivul pentru care anul 2016 a fost o astfel de revelație, deoarece în primăvara anului 2016 am avut 17 candidați republicani importanți în alegerile primare prezidențiale. Și pentru că a existat o competiție atât de intensă, a existat o mulțime de stimulente pentru ca oamenii să înceapă să încalce regulile. Și am văzut că un individ în special era foarte bun la încălcarea regulilor și că ieșea în față, așa că ceilalți au început să îl imite.

Răspunsul la critici:

BW: Ideea dvs. este că istoria se mișcă în cicluri și că noi suntem ca un bulgăre de zăpadă care se rostogolește pe un deal și se îndreaptă spre o prăpastie. Cum le răspundeți lui Steven Pinkers al lumii care are o idee mai liniară despre istorie, conform căreia arcul istoriei este lung, dar se înclină spre progres? Aceștia indică datele și spun: "Uitați-vă la toți acești indicatori economici. Standardele de viață sunt la un nivel record. Nu suntem în sărăcie. Nu murim mușcați de șerpi pe Oregon Trail sau orice alt exemplu pe care vreți să îl folosiți. Cum răspundeți la această viziune a lucrurilor?"

PT: De fapt, nu mă opun. Ambele se întâmplă. Există un progres incontestabil. Economiiile noastre sunt mult mai productive decât în urmă cu 100 de ani sau 200 de ani. Cu toate acestea, nu înseamnă că, doar pentru că în ultimii 5.000 de ani lucrurile s-au îmbunătățit, se vor îmbunătăți și în următorii zece ani. Acestea nu sunt

cicluri matematice precise. Acestea sunt mai degrabă boom-uri și crize. Și, din nefericire, ne aflăm acum într-o situație de criză. Așa că nu ar trebui să învățăm cum putem netezi aceste crize? Pentru că, în majoritatea cazurilor, aceste enzime sfârșesc în revoluții de războaie civile careucid sute sau, uneori, zeci de milioane de oameni, așa cum s-a întâmplat în China în secolul al XIX-lea. Așa că nu vreți să aflați cum putem evita aceste rezultate teribile?

BW: Da, aș vrea să aflu cum să le evităm, pentru că, sincer, când citesc cartea dumneavoastră și mă întâlnesc cu ideile dumneavoastră, ideea centrală aici este că istoria este un ciclu inevitabil, iar acest lucru mă deprimă. Mesajul pe care cred că îl transmite este acela că suntem doar victime ale momentului și ale timpului în care trăim și că nu putem face prea multe în această privință.

PT: Dar acesta nu este deloc mesajul meu. Eu sunt optimist din fire. Înțelegând de ce se întâmplă aceste vremuri de sfârșit, putem să ne descurcăm din ele prin inginerie socială.

BW: Așadar, dacă aceia dintre noi care iubesc această țară și care nu vor să fim într-o spirală a pierzaniei vor să afle de la dumneavoastră cum putem schimba traiectoria noastră când avem o elită pe care mulți oameni o consideră coruptă și nereprezentativă, ce ați spune? Pentru că în cartea dvs. spuneți că unul dintre cele două grupuri va conduce atacul împotriva elitei actuale - fie clasa muncitoare nemerituoasă, fără acreditare, care este un fel de a spune în jargon tâmplari sau șoferi de camion, fie vor fi aspiranții frustrați din cadrul clasei cu acreditare, cum ar fi tinerii cu rezultate foarte bune la testul SAT, cărora li se refuză admiterea la universitățile de elită. Și spuneți că acest prim grup - tâmplarii, instalatorii - va eșua din cauza lipsei unei

organizări eficiente în rândul lor. Dar cel de-al doilea grup, aceste elite frustrate în exces, vor fi cele care vor conduce lupta pentru schimbare. Am înțeles bine și spuneți-mi cum va funcționa asta?

PT: Da, aveți perfectă dreptate. Și asta pentru că avem un material istoric de mari dimensiuni. Vedeti că, dacă elitele sunt unificate și statul este puternic, atunci revoltele populare eșuează întotdeauna. Gândiți-vă doar la Jacquerie din Franța sau la multe alte revolte de acest gen, și toți au fost uciși și dispersați. Deci, de ce avem nevoie de elite? Pentru că orice fel de acțiune, în special o acțiune bună care are rezultate bune, este rezultatul unei acțiuni organizate de mulți oameni care se coalizează în mișcări sociale, partide sau unele organizații care au obiective stabilite.

Apoi, ei lucrează într-un mod foarte disciplinat pentru a atinge aceste obiective și pentru a convinge restul societății să le urmeze exemplul. Acesta este modul în care are loc schimbarea pozitivă în societățile umane.

Cu privire la contra-elite:

BW: Subtitlul cărții dumneavoastră conține cuvântul "contra-elite". Explicați care este diferența dintre elite și contra-elite și cum ar trebui să știe oamenii cu care dintre ele au de-a face.

PT: Există mai mulți aspiranți la elite decât posturi. Așa că unii dintre acești aspiranți la elite sunt elite frustrate. Unii acceptă pur și simplu situația și se întorc la tâmplărie sau la orice altceva, dar o parte dintre ei sunt animați de un sentiment de nedreptate. Ei decid să ia căi alternative. Apropo, Bari, tu ești o contra-elită.

BW: Există contra-elite care se află în interiorul instituțiilor instituționale? De exemplu, J.D. Vance, care a candidat pe o platformă foarte populistă pentru a deveni senator în Ohio, ar putea fi considerat o contra-elită în interiorul Senatului?

PT: Așadar, unele contra-elite devin revoluționari și vor să răstoarne regimul prin violență. Alți indivizi devin elite disidente. Aceștia vor să lucreze în cadrul sistemului pentru a încerca să îl schimbe. Așa că, în acest moment, îl văd pe J.D. Vance și, dacă ne uităm la partea stângă a spectrului, Bernie Sanders, ca elite disidente. Iar elitele disidente sunt de obicei mai bune, deoarece contra-elitele folosesc de obicei violența sau propun soluții violente.

BW: Ca să fie clar, eu sunt o contra-elită non-violentă. Nu cred că am spiritul revoluționar.

PT: Corect. Atunci sunteți un disident?

BW: Ei bine, nu știu. Avem elite nemulțumite, contra-elite, elite disidente. . totul devine un pic confuz.

PT: Înțeleg, dar societățile umane sunt complexe. Așa că nu aș face dreptate dacă aș încerca să reduc lucrurile la unul sau două puncte majore.

BW: Peter, de ce ar alege cineva să fie o contra-elită când există toate stimulentele pentru a aspira cel puțin să devină parte a elitei normale? Ca și cum ceea ce se află de partea contra-elitei este sinuciderea socială, sinuciderea carierei, să fii etichetat cu tot felul de cuvinte rele. . . . Deci, ce îi va stimula pe aspiranții la elită să se întoarcă și să se alăture părții contra-elitei?

PT: Îți voi da două motive. În primul rând, a fi o contra-elită este o strategie cu risc

ridicat, dar cu potențial mare de câștig. Așa cum spunea cineva, o revoluție de succes înseamnă zece mii de noi locuri de muncă pentru revoluționari. Așa că, dacă te dai cu capul de pereți și vezi milioane de alți oameni care nu pot ajunge în poziții, iar șansele tale de a încerca să intri în establishment sunt zero, atunci poate chiar și o mică șansă de a avea o revoluție de succes ar putea merita. Al doilea motiv motor este că, în aceste "vremuri de sfârșit", sentimentul de nedreptate este palpabil. Nu este corect ca majoritatea populației să piardă teren - chiar și mulți dintre cei bogați nu cred că acest lucru este corect. Așa că indivizii tineri care provin din medii foarte elitiste ar putea fi motivați de încercarea de a schimba sistemul în bine. Mulți dintre acești indivizi încep prin a încerca să facă bine, dar apoi, pentru că nu ajung nicăieri, se îndreaptă spre violență. Așadar, acesta este un drum alunecos pe care poți călători până la a deveni un revoluționar violent și un radical violent.

Cu privire la modul de a schimba traiectoria:

BW: Pentru cei care ne ascultă și care se simt ca și cum, Doamne, ce să fac în legătură cu toate astea? Nu vreau să trăiesc în vremuri de sfârșit.

PT: Organizați-vă.

BW: Să se organizeze cum?

PT: Deci, oamenii care nu au nicio putere, ceea ce putem face este să începem să ne organizăm ca o mișcare socială. Și, din nou, acest lucru ar necesita lideri. Deci cineva ar trebui să facă un pas înainte și să încerce să înceapă să facă acest lucru. Astfel, de exemplu, New Deal nu a avut loc în mod

izolat. A existat o perioadă anterioară, numită Era Progresistă. Iar în Epoca Progresistă a existat o mișcare socială destul de largă, în principal tineri profesioniști. Deci nu neapărat din clasa muncitoare, ci oameni care, în cel mai bun caz, erau elite de rang inferior și poate chiar nu erau deloc elite. Deci, acesta este un lucru. Dar, de asemenea, ceea ce se va întâmpla este că, dacă instabilitatea continuă să crească, atunci, în cele din urmă, unitățile de guvernare vor înțelege că lucrurile nu vor merge întotdeauna așa cum își doresc. În esență, acestea devin speriate, iar acest lucru le ajută să își ascute mintea pentru a începe să caute soluții non-violente.

Cu privire la ceea ce ne așteaptă în 2024:

BW: Peter, știu că nu ești un profet, dar ai prezis haosul nebunesc din 2020. Care crezi că vor fi titlurile de pe prima pagină peste zece ani? Și dacă vi se pare o predicție prea ridicolă, cum credeți că înțelegerea și teoria dumneavoastră despre istorie influențează modul în care credeți că se vor desfășura următorii ani, sau poate următoarele alegeri prezidențiale?

PT: Sunt foarte îngrijorat în legătură cu 2024, pentru că acum aveți două partide care spun că nu vor accepta victoria unui alt partid. Această retorică este în creștere. Ceea ce precede violența reală este retorica violentă. Așa că 2024 va fi un punct de ruptură cu o probabilitate foarte mare. De obicei, perioadele de instabilitate crescute durează mulți ani, undeva între 10 și 20 de ani. Așadar, ceea ce sper este ca în 2035, titlurile ziarelor să fie că am reușit să facem ca salariile muncitorilor să crească, iar economia să crească în sfârșit într-un mod sustenabil. Acesta este un rezultat posibil. Celălalt rezultat posibil este că deceniul

precedent a fost atât de oribil, încât toată lumea s-a săturat de violență, așa că nimeni nu vrea să înceapă din nou violența. Dar când va veni noua generație, se va întâmpla din nou același tip de turbulențe. Și îmi cer scuze dacă nu am prezentat un caz clar, dar asta pentru că viitorul nostru este imprevizibil. Depinde cu adevărat de noi în mod colectiv. De fapt, puteți contribui destul de mult dacă expuneți ideile corecte și îi ajutați pe oameni să facă alegeri mai bune. Tu, Bari, poți face diferența. De asemenea, sper că pot face o diferență prin îmbunătățirea științei, astfel încât să o putem folosi pentru a înțelege mai bine istoria. Așadar, mai degrabă decât să ne propunem să rezolvăm totul într-un an, poate ar trebui să ne gândim cum putem începe să facem pași mici.

* Bari Weiss

Bari Weiss is the founder and editor of The Free Press and host of the podcast Honestly. From 2017 to 2020 Weiss was an opinion writer and editor at The New York Times. Before that, she was an op-ed and book review editor at The Wall Street Journal and a senior editor at Tablet Magazine.

*** Peter Valentinovici Turchin este un om de știință ruso-american specializat în complexitate, specializat într-un domeniu de studiu pe care el și colegii săi l-au dezvoltat sub numele de cliodinamică - modelarea matematică și analiza statistică a dinamicii societăților istorice. În prezent este redactor-șef la Cliodynamics: The Journal of Quantitative History and Cultural Evolution. Începând cu 2020, este director al Institutului pentru Evoluție.*

https://www.thefp.com/p/peter-turchin-end-times-bari-weiss?utm_source=substack&utm_medium=email

Trad –AG

Via MAX TZINMAN